

Modeli për Standardin Profesional me bazë Rajonale

Formati i plotë i standardit me grupet e propozuara të detyrave/ funksioneve

Standardi i profesionit: Teknik bujqësor për kultivimin tradicional dhe organik

Profesioni: Teknik bujqësor për kultivimin tradicional dhe organik

Sektori: Bujqësi (specifik për kodimin kombëtar)

Niveli ISCO: III

Përshkrimi i profesionit:

Tekniku bujqësor për kultivimin tradicional dhe organik (TBKTO) organizon dhe kryen punë në sektorin e prodhimit bimor dhe blegtoral (në kuadër të ndërmarrjeve bujqësore, fermave, kooperativave, instituteve, qendrave kërkimore dhe subjekteve të tjera ekonomike) duke respektuar standardet dhe normat e **bujqësisë organike, konvencionale dhe të integruar**.

Ai/ajo merret me kulturat bujqësore, hortikulturën, frutikulturën, vitikulturën, kultivimin e bimëve mjekësore, bimëve dhe erëzave, florikulturën, kultivimin e kërpudhave, si dhe prodhimtarinë blegtorale.

Ai/ajo organizon prodhimin dhe/ose zbaton procedurat e përpunimit bazë, përfundimit, paketimit dhe ruajtjes së produkteve me origjinë bimore dhe shtazore në mënyrë të qëndrueshme në aspektin shoqëror dhe mjedisor. Ai/ajo merr pjesë në procesin e furnizimit dhe marketimit të produkteve.

Ai/ajo zbaton masa profilaktike dhe zoo-higjienike në procesin e rritjes së kafshëve.

Ai/ajo mban regjistrat dhe evidencat në lidhje me vetitë prodhuese të kafshëve.

Ai/ajo është gjithashtu në gjendje të prodhojë produkte të thjeshta me bazë bimore dhe shtazore (reçel, raki, produkte qumështi, komposto, fruta dhe perime të konservuara, etj.).

Ai/ajo komunikon me kolegët, vartësit, eprorët dhe klientët në mënyrë etike dhe profesionale në përputhje me parimet e barazisë përsa i përket gjinisë, racës, kombësisë, kulturës, fesë etj.

Ai/ajo zbaton bazën ligjore që i referohet veprimtarive profesionale bujqësore, kryen detyra administrative dhe tregtare, demonstroi aftësi sipërmarrëse, zbaton rregullat që kanë të bëjnë me sigurinë në punë dhe mbrojtjen e mjedisit dhe përmbush standardet për sigurimin e cilësisë së produkteve dhe shërbimeve të kryera, si dhe përgatit dhe plotëson dokumentacionin përkatës.

Ai/ajo zbaton dhe siguron respektimin e standardeve të cilësisë gjatë punës. Ai/ajo ndjek trendet, arritjet, teknologjitë e reja (përfshirë TIK-un) dhe i zbaton ato në proceset e punës dhe prodhimit me zhvillim të vazhdueshëm profesional.

Mjedisi i Punës dhe Kushtet e Punës:

Tekniku bujqësor për kultivimin tradicional dhe organik (TBKTO) punon në ambiente të jashtme dhe të brendshme. Në ambientet e jashtme, ai/ajo punon nën ndikimin e elementëve të ndryshëm (temperaturat ekstreme, era, rrezatimi UV, lagështia, reshjet) dhe mund të punojë edhe në ambiente të mbyllura, nën ndikimin e kushteve specifike mikroklimatike (temperatura, lagështia, prania e gazrave të dëmshëm etj.).

Ai/ajo punon në prona bujqësore private, shtetërore ose publike në operacione që lidhen me prodhimin, përpunimin në fermë dhe tregtimin e produkteve bimore dhe shtazore. Ai/ajo drejton njësi të vogla të ndërmarrjeve bujqësore ose fermave.

Ai/ajo mund të punojë edhe në objekte të destinuara për shitjen e produkteve bujqësore, në laboratorë ku kryhet testimi i tokës, i materialit mbjellës/shumues, i sëmundjeve të kulturave ara/perimore bazuar në materialin bimor, si dhe në farmaci dhe fidanishte bujqësore, qendra me produkte kopshtarie.

Gjatë periudhës së punës sezonale, ai/ajo mund të punojë çdo ditë ose mund të ketë orar më të gjatë se orari normal i punës. Orari i punës i përshtatet kushteve të prodhimit/llojit të punës, që shpesh përfshin punën gjatë natës, në fundjavë dhe gjatë ditëve të festave, punën me turne dhe orar të zgjatur të punës. Orari i punës mund të përshtatet sipas fazave të jetës (për shembull, prindërimi) dhe moshës së personit (i ri dhe më i vjetër në moshë).

Ai/ajo kryen detyra pune duke mbajtur trupin në pozicione të ndryshme, si qëndrimi në këmbë, ulur, galiç, i/e përkulur, në ngjitje dhe duke mbajtur pesha. Gjatë mbarështimit të kafshëve shtëpiake, ai/ajo është i/e ekspozuar ndaj rrezikut të lëndimeve dhe kushteve të ndryshueshme të ambientit.

Ai/ajo kryen punë që mund të jenë punë të vështira fizike, të rrezikshme, për shkak të ekspozimit ndaj makinerive dhe pajisjeve, agjentëve kimikë, dëmtimeve të shkaktuara nga bagëtitë. Prandaj, gjatë kryerjes së detyrave të punës ai/ajo është i/e detyruar të mbajë pajisje mbrojtëse personale.

Puna e teknikut bujqësor mund t'i përshtatet aftësive fizike të burrave dhe grave, dhe fazave të jetës në të cilat ata gjenden. Gratë shtatzëna, si dhe nënat, me aftësi të kufizuara të përkohshme dhe të përhershme (përkohësisht) mund të kryejnë detyra që janë më të lehta dhe t'i kryejnë në atë mënyrë që bën të mundur përmbyshjen e përgjegjësiave prindërore nga ana e tyre dhe përshtatjen me aftësitë e tyre fizike. Po ashtu, më të moshuarit mund të kryejnë detyra më pak të vështira fizike.

Tekniku bujqësor mund të punojë në mënyrë të pavarur, të koordinojë një grup punëtorësh dhe/ose të punojë nën mbikëqyrjen e një eprori. Ai/ajo duhet të gëzojë shëndetin e duhur psikofizik, të ndiejë dashuri ndaj natyrës, bimëve dhe kafshëve, të kujdeset për mirëqenien e tyre, të ketë ndjenjën e saktësisë dhe kreativitetit në punë.

Marrëdhënia me profesionet e tjera:

Tekniku bujqësor për kultivimin tradicional dhe organik (TBKTO) është i lidhur ngushtë - (me kompetenca profesionale të përbashkëta - gjenerike) - me profesione të tilla si: frutikultor-vitikultor, kultivues perimesh, prodhues blegtoral, florikultor-rritës fidanësh, përpunues qumështi, prodhues bujqësor, ndihmës prodhues bujqësor, bletar, teknik shpendësh, teknik blegtorie, teknik agronomie.

Profesioni i teknikut bujqësor lidhet edhe me këto profesione: teknik i hortikulturës, teknik ushqimi, teknik veterinar, teknik fitofarmaceutik, kasap, bukëpjekës, mullixhi si dhe profesione të tjera që lidhen me pozicione drejtuese, inxhinierë, etj. (në fushën e bujqësisë e të tjera) etj.

Standardi i profesionit:		
GRUPI I DETYRAVE/FUNKSIONEVE	DETYRAT KRYESORE	AKTIVITETET
1. Analiza, planifikimi dhe organizimi i punës	1.1. Analiza e punës/detyrave të punës	<p>1.1.1. Shqyrton/analizon legjislacionin, standardet (duke iu referuar prodhimit bujqësor organik dhe konvencional) dhe dokumentacionin e nevojshëm për zbatimin e detyrave të punës (projekte, studime, rendi i punës...).</p> <p>1.1.2. Analizon të dhënat e prodhimit bujqësor tradicional, organik, konvencional dhe të integruar sipas kërkesave (kushteve) të tregut.</p> <p>1.1.3. Rishikon detyrën e punës (rendin) për të planifikuar aktivitetet dhe burimet e nevojshme për përfundimin e detyrës së punës (punëtorët që do të kryejnë detyrën e punës (struktura dhe numri), materialet, veglat, pajisjet dhe mjetet).</p> <p>1.1.4. Analizon detyrën e punës (rendin) për të specifikuar dokumentacionin e nevojshëm për zbatimin e saj (rendi i punës, llogaritja e materialeve të nevojshme, shërbimet, makineritë, pajisjet dhe krahu i punës, regjistrat, etj.).</p> <p>1.1.5. Parashikon kohëzgjatjen e punëve/aktiviteve në faza, gjithmonë në përputhje me kërkesat e detyrës së punës dhe në dakordim me eprorët.</p>
	1.2. Planifikimi dhe organizimi i punës personale dhe punës së grupit	<p>1.2.1. Planifikon aktivitetet periodik (ditore, javore, mujore, vjetore) bazuar në treguesit dhe rezultatet e legjislacionit në fuqi.</p> <p>1.2.2. Planifikon burimet e nevojshme/përgatit kalendarin kohor përkatës (mjetet, pajisjet, makineritë, materialet e përpunuara, lëndët e para, detyrat e punës, fuqinë punëtore/burimet njerëzore...) duke marrë parasysh qëndrueshmërinë mjedisore dhe gjininë e punonjësve.</p> <p>1.2.3. Përgatit planin e punëve në tërësi dhe në faza, gjithmonë në përputhje me kalendarin e punimeve bujqësore, detyrat e punës dhe sipas nevojës në bashkëpunim me eprorët/inxhinierët/ekspertët e licencuar.</p> <p>1.2.4. Zbaton me kohë ndryshimet në planin e prodhimit bujqësor në drejtim të përmirësimit të prodhimit.</p> <p>1.2.5. Planifikon dhe organizon, makineritë, punën, pajisjet dhe mjetet nevojshme për bimët dhe kafshët.</p> <p>1.2.6. Planifikon dhe organizon fuqinë punëtore të nevojshme, aplikimin e masave të kujdesit për qëllime të prodhimit bimor (tradicional, organik, konvencional dhe të integruar), grumbullimit, magazinimit dhe transportit, ruajtjes dhe përpunimit të produkteve bimore të përzgjedhura</p> <p>1.2.7. Planifikon dhe organizon fuqinë punëtore të nevojshme, aplikimin e masave zooteknike në produktet blegtorale (tradicionale, organike, konvencionale dhe të integruara) në drejtim të mbarështimit, higjienës, mbrojtjes së bagëtive, grumbullimit, transportit dhe ruajtjes së produkteve.</p> <p>1.2.8. Planifikon shitjen e produkteve bujqësore sipas interesit ekonomik.</p> <p>1.2.9. Raporton në lidhje me ecurinë e punës tek mbikëqyrësi i saj/tij.</p>

<p>2. Përgatitja e Vendit të Punës</p>	<p>2.1. Përgatitja e burimeve dhe vendit të punës për kryerjen e punëve</p>	<p>2.1.1. Administron dokumentacionin përkatës të nevojshëm për kryerjen e detyrave të punës (rendi i punës, standardet e materialeve, raportet, libri i fermës, etj.).</p> <p>2.1.2. Përgatitet për punë dhe përgatit dhe përdor mjetet mbrojtëse dhe pajisjet e nevojshme mbrojtëse për zbatimin e detyrës së punës, në përputhje me legjislacionin në fuqi për sigurinë në punë (këpucë, veshje, maska, doreza, përparëse mbrojtëse, pajisje të ndihmës së parë, etj.) dhe me standardet e qëndrueshmërisë (pajisje të cilësisë së lartë të prodhuara me lëndë të para me cilësi të garantuar).</p> <p>2.1.3. Zgjedh, përgatit kontrollon funksionalitetin e veglave, pajisjeve, pajisjeve mbrojtëse, makinerive, pajisjeve për punë dhe materialeve bazuar në rendin e punës dhe dokumentacionin/manualet e punës.</p> <p>2.1.4. Përcakton llojin e punëve paraprake që do të kryhen përpara zbatimit të detyrave të punës</p> <p>2.1.5. Kontrollon kushtet e punës në vendin e punës në përputhje me masat e përgjithshme të shëndetit dhe sigurisë në punë (ndriçimi, kushtet kimike, burimet e rrezikut fizik, kushtet klimatike - temperatura, era, reshjet, mjegulla, bora, etj.).</p> <p>2.1.6. Kujdeset dhe mirëmban vendin e punës dhe mjetet pas çdo procesi pune.</p>
<p>3. Detyrat operative</p>	<p>3.1. Krijimi i fushave të varieteteve të kulturave arë dhe perimore në qiell të hapur dhe në zonat e mbrojtura</p>	<p>3.1.1. Kryen marrjen e mostrave të tokës dhe i dërgon ato për analiza kimike.</p> <p>3.1.2. Kryen rotacionin e kulturave në procesin e prodhimit të kulturave arë dhe perimore, duke siguruar kontrollin e dëmtuesve, duke ruajtur lagështinë, duke parandaluar erozionin dhe duke reduktuar emetimet.</p> <p>3.1.3. Organizon/kryen punimin parësor të tokës në përputhje me kushtet përkatëse agro-klimatike dhe rezultatet e marra nga kontrolli i pjellorisë së tokës duke përdorur mjete të përshtatshme për punimin parësor dhe dytësor, duke ruajtur mjedisin mikrobiologjik.</p> <p>3.1.4. Zgjedh varietetet e kulturave arë dhe perimore që do të mbillen në varësi të mënyrës së kultivimit, produktit kryesor, përdorimit në fermë dhe qëllimit të synuar.</p> <p>3.1.5. Kryen kontrollin e farërave dhe klasifikimin e fidanëve në përputhje me standardet përkatëse mjedisore.</p> <p>3.1.6. Mbikëqyr punëtorët e tjerë gjatë kryerjes së punëve përkatëse me qëllim krijimin e fushave të punueshme dhe perimore.</p>
	<p>3.2. Prodhimi i fidanëve dhe rritja e varieteteve të perimeve në zonat e mbrojtura</p>	<p>3.2.1. Organizon/kryen punime për ngritjen e zonës së mbrojtur për rritjen e bimëve në përputhje me teknologjinë e kultivimit.</p> <p>3.2.2. Organizon/kryen mbjelljen dhe kultivimin në mënyra të ndryshme duke zbatuar parimet e teknologjisë së prodhimit.</p> <p>3.2.3. Monitoron zhvillimin e bimëve të reja dhe zbaton masat fitosanitare, masat e kujdesit dhe mbrojtjes dhe masat për trajtimin e bimëve në procesin e rritjes së perimeve në një zonë të mbrojtur në bashkëpunim me inxhinierin.</p> <p>3.2.4. Mbikëqyr punëtorët e tjerë gjatë kryerjes së punëve përkatëse në procesin e prodhimit të fidanëve dhe kultivimit të perimeve në një zonë të mbrojtur.</p>
	<p>3.3. Mbjellja dhe transplantimi i kulturave arë dhe perimore në fusha në qiell të hapur</p>	<p>3.3.1. Llogarit normën e materialit të fidanëve dhe farërave të nevojshme për mbjellje/numrin e fidanëve të nevojshëm për mbjellje në varësi të faktorëve përkatës biologjikë, agroteknikë, ekonomikë dhe agroekologjikë.</p> <p>3.3.2. Përgatit makineritë, pajisjet dhe mjetet e duhura në përputhje me metodën e zgjedhur për mbjelljen e farërave/fidanëve dhe me standardet e qëndrueshmërisë mjedisore.</p> <p>3.3.3. Organizon/kryen mbjelljen e farërave, mbjelljen dhe transplantimin e fidanëve në përputhje me kërkesat e teknologjisë së prodhimit dhe standardet ekologjike.</p> <p>3.3.4. Koordinon dhe mbikëqyr grupin e punëtorëve gjatë mbjelljes së farërave të kulturave arë dhe perimore.</p>

<p>3.4. Zbatimi i masave agroteknike</p>	<p>3.4.1. Kryen inspektimin vizual të bimëve për të përcaktuar nevojën për marrjen e masave të duhura.</p> <p>3.4.2. Zbaton masat agroteknike duke respektuar afatet agroteknike (ujitje, plehërim, aplikim të agentëve mbrojtës, rrallim, hijezim, kalcifikimi i tokës) me anën e përdorimit të makinerive dhe mjeteve të duhura, duke marrë parasysh mbrojtjen e mjedisit.</p> <p>3.4.3. Zbaton trajtimin bazë të kulturave në procesin e prodhimit bimor.</p> <p>3.4.4. Mbikëqyr punëtorët e tjerë gjatë zbatimit të masave agroteknike dhe masave për trajtimin e bimëve.</p> <p>3.4.5. Ofron ekspertizë brenda kompetencave të tyre për prodhuesit bujqësorë në përputhje me standardet përkatëse të bujqësisë dhe standardet e mbrojtjes së mjedisit.</p>
<p>3.5. Vendosja e bimëve shumëvjeçare (agrumë, fruta, vreshta, ullinj etj.)</p>	<p>3.5.1. Kryen marrjen e mostrave të tokës dhe dërgon mostrat e tokës për analiza kimike.</p> <p>3.5.2. Zgjedh kulturat dhe varietetet e bimëve shumëvjeçare për kultivim.</p> <p>3.5.3. Organizon/kryen përgatitjen e terrenit dhe fushës për vendosjen e bimëve shumëvjeçare, duke përdorur mjetet dhe makineritë e duhura/të përshtatshme.</p> <p>3.5.4. Organizon/kryen plehërimin bazë, organik dhe mineral të tokës në përputhje me praktikatat e ndryshme bujqësore.</p> <p>3.5.5. Organizon/kryen planifikimin dhe përgatitjen e zonës për ngritjen e pemishteve (përcaktimi i madhësisë së parcelës, rrjetit rrugor, drejtimit të rreshtave, distancave të mbjelljes, shënjimi i pikave të mbjelljes, rregullimi i varieteteve, ledheve erëprerëse, sistemet e ujitjes etj.).</p> <p>3.5.6. Përcakton kohën dhe mënyrën e mbjelljes në përputhje me kushtet agroekologjike dhe materialin shumues.</p> <p>3.5.7. Kryen përgatitjen/përgatit fidanët dhe i mbjell ato.</p> <p>3.5.8. Vendos mbështetëse për fidanët në pemishte dhe vresht.</p> <p>3.5.9. Koordinon punët e operatorëve gjatë mbjelljes së fidanëve të frutave dhe hardhisë së rrushit.</p>
<p>3.6. Mirëmbajtja e bimëve shumëvjeçare</p>	<p>3.6.1. Krijon sistemet e kultivimit të bimëve shumëvjeçare sipas llojit, varietetit dhe cilësisë së fidanëve.</p> <p>3.6.2. Organizon/kryen krasitjen e pemëve frutore dhe hardhisë së rrushit.</p> <p>3.6.3. Organizon zbatimin/zbaton masat agroteknike, pomoteknike dhe mbrojtëse.</p> <p>3.6.4. Demonstron procesin e punës për punëtorët e tjerë në lidhje me realizimin e krasitjeve, masave agroteknike, pomoteknike dhe mbrojtëse në procesin e mirëmbajtjes së bimëve shumëvjeçare.</p>
<p>3.7. Vjelja, klasifikimi, paketimi dhe ruajtja e produkteve parësore në prodhimin e bimëve bujqësore</p>	<p>3.7.1. Përcakton fazën e pjekjes dhe kohën dhe mënyrën e vjeljes në bazë të burimeve në dispozicion.</p> <p>3.7.2. Zgjedh paketimin e duhur (të qëndrueshëm/eko-miqësor) bazuar në llojin e produktit.</p> <p>3.7.3. Organizon/kryen vjeljen e frutave dhe mbledhjen e kulturave bujqësore, paketimin, transportimin dhe ruajtjen e produkteve bazuar në karakteristikat dhe qëllimin e tyre.</p> <p>3.7.4. Monitoron grupin e punëtorëve gjatë procesit të vjeljes, mbledhjes, paketimit, transportimit dhe ruajtjes duke respektuar aftësitë e punonjësve (sa i takon gjinisë, moshës dhe aftësive fizike).</p> <p>3.7.5. Organizon depozitimin/depoziton produktet dhe monitoron kushtet e tyre në magazina.</p>

<p>3.8. Kryerja e punëve paraprake në fushën e blegtorisë</p>	<p>3.8.1. Organizon/kryen përgatitjen dhe pajisjen e objekteve të blegtorisë (gjedh, dhi, dele, kuaj, derra, shpend, etj.). në përputhje me rregulloret për qëndrueshmërinë dhe mbrojtjen e mjedisit.</p> <p>3.8.2. Identifikon llojin e bagëtisë në varësi të vendndodhjes dhe llojit të fermës.</p> <p>3.8.3. Kryen grupimin e kafshëve në hapësirat (kuvlitë) përkatëse bazuar në gjininë, racën, moshën dhe qëllimin e tyre.</p> <p>3.8.4. Organizon/kryen përgatitjen e fushës dhe terrenit për kullotje.</p>
<p>3.9. Ushqyerja e bagëtive</p>	<p>3.9.1. Merr mostra të ushqimit të kafshëve dhe i dërgon për analiza laboratorike.</p> <p>3.9.2. Organizon përgatitjen/përgatit ushqimet ditore me foragjere, ndjek dhe ushqen bagëtinë në përputhje me racën e gjedhëve, kategorinë, shëndetin dhe gjendjen fiziologjike të tyre.</p> <p>3.9.3. Kryen inspektimin vizual dhe vlerëson vetitë organoleptike të ushqimit dhe ujit gjatë kryerjes së procedurës së ushqyerjes së bagëtive.</p>
<p>3.10. Rritja e bagëtive</p>	<p>3.10.1. Merr pjesë në përzgjedhjen dhe mbarsjen e bagëtive që do të mbahen për mbarështim në mënyrë humane.</p> <p>3.10.2. Monitoron shëndetin e bagëtive dhe ndërmer veprimet e duhura në përputhje me rezultatet e vlerësimit.</p> <p>3.10.3. Ofron mbrojtje shëndetësore në procesin e rritjes së bagëtive.</p> <p>3.10.4. Ndhmon veprimet e shërbimit veterinar të kryera në njësinë bujqësore dhe në fermë, gjithmonë sipas urdhrit të dhënë nga veterineri përgjegjës.</p> <p>3.10.5. Zbaton masat zooteknike në objekte sipas urdhrit të inxhinierëve bujqësorë.</p> <p>3.10.6. Hedh të dhënat përkatëse në formularët e duhur të librave elektronikë të regjistrit pas blerjes dhe/ose lindjes së kafshës.</p> <p>3.10.7. Kryen shënjimin e bagëtive në fermë (të destinuara për riprodhim, për majmëri, etj.).</p> <p>3.10.8. Organizon grumbullimin/grumbullon produktet shtazore dhe siguron ruajtjen e duhur (miqësore ndaj mjedisit) deri në dërgimin e tyre për përpunim ose transport (prerje leshi, mjelje, grumbullim vezësh) duke ndjekur parimet e bujqësisë konvencionale dhe organike dhe standardet e mbrojtjes së mjedisit dhe qëndrueshmërisë.</p>
<p>3.11. Kujdesi për bagëtitë</p>	<p>3.11.1. Organizon kujdesin/kujdeset për bagëtitë duke përdorur pajisje dhe mjete të ndryshme për kujdesin ndaj kafshëve (prerja e sqepit tek pulat vezore, prerja e thundrës, spërkatja kundër parazitëve, kujdesi dhe pastrimi i lëkurës, higjiena e sisës, pastrimi dhe qethja e leshit, etj.).</p> <p>3.11.2. Ndjek kalendarin e masave profilaktike në përputhje me llojin dhe kategorinë e kafshëve në përputhje me rekomandimet veterinare.</p> <p>3.11.3. Kryen dhe kontrollon zbatimin e masave zoohigjienike (heqja e plehut organik, pastrimi, ajrimi, dezinfektimi, dezinfektimi, deratizimi....) në përputhje me standardet e blegtorisë, mbrojtjen e mjedisit, standardet e qëndrueshmërisë dhe legjislacionin përkatës.</p>
<p>3.12. Përpunimi i produkteve parësore për të marrë produkte të thjeshta ushqimore brenda</p>	<p>3.12.1. Organizon përgatitjen/përgatit lëndët e para, pajisjet dhe mjetet miqësore me mjedisin për prodhimin e produkteve të thjeshta ushqimore nga bimët (lëngje, reçel, fruta dhe perime të thata, miell, brandi).</p> <p>3.12.2. Organizon/kryen përpunimin termik dhe konservimin e frutave dhe perimeve në përputhje me standardet për mbrojtjen dhe qëndrueshmërinë e mjedisit dhe rregulloret përkatëse.</p> <p>3.12.3. Organizon/kryen procesin e shtrydhjes/përpunimit bazë të frutave dhe perimeve për përfitim të lëngjeve.</p> <p>3.12.4. Organizon/zbaton procedurat e nevojshme për përfitim të frutave të thata, perimeve, erëzave dhe barishteve.</p>

	një ekonomie bujqësore	<p>3.12.5. Organizon/kryen bluarjen e drithit për përfitim të miellit dhe drithërave në përputhje me standardet për mbrojtjen dhe qëndrueshmërinë e mjedisit dhe rregulloret përkatëse.</p> <p>3.12.6. Organizon/përgatit lëndët e para, ambientet, pajisjet dhe mjetet për marrjen e produkteve të gatshme të qumështit (produkte qumështi, djathë, kajmak dhe të tjera) në përputhje me standardet për mbrojtjen dhe qëndrueshmërinë e mjedisit dhe rregulloret përkatëse.</p> <p>3.12.7. Organizon/zbaton procedurat përkatëse për përfitim të produkteve të gatshme të qumështit.</p> <p>3.12.8. Organizon/kryen paketimin dhe ruajtjen e produkteve të gatshme në ambalazhe të përgatitura në mënyrën e duhur dhe miqësore me mjedisin, d.m.th. në njësinë e magazinimit.</p>
	3.13. Përdorimi dhe mirëmbajtja e makinerive, pajisjeve dhe mjeteve për punë në fushën e prodhimit bujqësor	<p>3.13.1. Përzgjedh makineritë, pajisjet dhe mjetet e nevojshme për punët bazë dhe ato shtesë në bazë të procesit të punës.</p> <p>3.13.2. Kontrollon gjendjen dhe funksionalitetin e makinerive, veglave dhe agregateve të tyre.</p> <p>3.13.3. Kryen dhe mbikëqyr pastrimin, dezinfektimin dhe mirëmbajtjen e makinerive bujqësore, pajisjeve, veglave dhe agregateve.</p> <p>3.13.4. Kryen dhe mbikëqyr riparimet e thjeshta të makinerive dhe pajisjeve bujqësore.</p>
4. Detyrat administrative	4.1. Mbajtja e dokumentacionit të punës	<p>4.1.1. Mban shënim orët e punës (personale dhe të bashkëpunëtorëve) në përputhje me legjislacionin përkatës në formë elektronike.</p> <p>4.1.2. Plotëson planin ditor, javor të punës duke përdorur modelet e kërkuara.</p> <p>4.1.3. Plotëson dokumentacionin përkatës, në përputhje me detyrën e punës (planin ditor, javor të punës, rendin e punës, regjistrin, protokollin, dosjen, regjistrat elektronikë, bazën e të dhënave, regjistrin e punës, standardet e materialeve, hyrjen dhe daljen e mallrave, raportet, librin e fermës, etj.) në përputhje me legjislacionin vendas për mbrojtjen e të dhënave personale dhe rregulloren e përgjithshme për mbrojtjen e të dhënave.</p> <p>4.1.4. Mban regjistra për kulturat dhe blegtorinë dhe regjistrin tregtimin e produkteve dhe kushtet e bimëve dhe kafshëve.</p> <p>4.1.5. Mban të dhëna në lidhje me konsumin e materialeve të përpunuara, karburanteve, pjesëve të këmbimit, veglave dhe pajisjeve (në formë të shkruar ose elektronike).</p> <p>4.1.6. Mban të dhëna për parametrat agrometeorologjikë.</p> <p>4.1.7. Merr pjesë në hartimin e raporteve periodike të punës, raporteve të aktiviteteve dhe raporteve të të ardhurave dhe shpenzimeve të fermës për prodhimin tradicional, organik, konvencional dhe të integruar.</p> <p>4.1.8. Arkivon dokumentacionin në përputhje me legjislacionin në fuqi (në formë të shkruar ose elektronike).</p>

5. Detyrat tregtare	5.1. Vlerësimi dhe përlogaritja e kostove, prokurimi i materialeve dhe burimeve	<p>5.1.1. Mbledh informacion për çmimet dhe cilësinë e materialit në tregun përkatës.</p> <p>5.1.2. Përlogarit koston e prokurimit dhe transportit të materialeve, të pajisjeve mbrojtëse, pajisjeve të punës, veglave, pjesëve të këmbimit, bazuar në specifikimet përkatëse.</p> <p>5.1.3. Llogarit fondet e shpenzuara për realizimin e prodhimit bujqësor duke respektuar ligjet tatimore.</p> <p>5.1.4. Llogarit çmimin përfundimtar të produkteve të ofruara duke respektuar ligjet tatimore.</p> <p>5.1.5. Menaxhon aspektet financiare të ndërmarrjes së vogël në rastin e bashkëpronësisë/menaxhimit.</p> <p>5.1.6. Harton kërkesën për prokurimin e materialeve, pajisjeve, mjeteve, pjesëve të këmbimit dhe mjeteve mbrojtëse dhe pajisjeve mbrojtëse në bazë të specifikimeve dhe ia paraqet për miratim eprorit të tij/saj.</p> <p>5.1.7. Merr dhe ruan materialet, pajisjet, mjetet dhe pjesët e këmbimit.</p> <p>5.1.8. Hedh në bazën e të dhënave detajet në lidhje me materialin e dorëzuar, pajisjet, instrumentet dhe pjesët e këmbimit.</p> <p>5.1.9. Përpilon ankesat nëse materiali, pajisjet, instrumentet dhe pjesët e këmbimit të marra nuk janë në përputhje me porosinë e bërë më parë.</p>
	5.2. Aktivitetet promovuese	<p>5.2.1. Grumbullon informacion në lidhje me tregjet e shitjes së produkteve bujqësore.</p> <p>5.2.2. Monitoron konkurrencën në treg dhe planet e konkurrentëve.</p> <p>5.2.3. Përgatit materiale dhe promovon ofertat/produktet (panaire, prezantime, marketimi digjital...).</p> <p>5.2.4. Organizon/merr pjesë në promovimin e produkteve përmes mediave të shkruara dhe elektronike dhe pjesëmarrjes në panaire.</p> <p>5.2.5. Organizon/merr pjesë në shitje/ shet produkte.</p>
6. Komunikimi dhe bashkëpunimi me të tjerët	6.1. Komunikimi me eprorët, bashkëpunëtorët, klientët dhe institucionet përkatëse	<p>6.1.1. Vendos dhe ruan komunikimin e brendshëm (me eprorët, bashkëpunëtorët dhe personelin mbështetës) dhe të jashtëm (me blerësit, institucionet përkatëse publike, qeveritare dhe civile) në mënyrë profesionale dhe etike, duke ndjekur rregullat e komunikimit të biznesit, në përputhje me parimet e barazisë për sa i përket gjinisë, racës, orientimit seksual, kombësisë, besimit, kulturës etj.</p> <p>6.1.2. Përdor teknikat e duhura të komunikimit në përputhje me strukturën organizative, kompetencat, llojet e punëve dhe detyrat e punës.</p> <p>6.1.3. U jep udhëzime bashkëpunëtorëve dhe grupit të punës për realizimin e një detyre pune duke përdorur terminologji të qartë dhe profesionale.</p> <p>6.1.4. Përdor teknologjitë moderne të informacionit dhe komunikimit dhe teknologjitë ndihmëse në komunikim.</p> <p>6.1.5. Zgjidh ankesat dhe mosmarrëveshjet e brendshme dhe të jashtme duke përdorur teknikat e duhura për zgjidhjen e konflikteve.</p> <p>6.1.6. Raporton tek eprori i tij/saj për detyrën e kryer të punës duke përdorur terminologji të qartë dhe profesionale.</p>
7. Sigurimi i cilësisë	7.1. Sigurimi dhe kontrolli i cilësisë në përputhje me standardet, normat dhe legjislacionin	<p>7.1.1. Zbaton ligjet, standardet, normat, rregulloret teknike dhe procedurat e brendshme përkatëse në prodhimin bujqësor.</p> <p>7.1.2. Përdor pajisje, vegla dhe mjete, në përputhje me udhëzimet e prodhuesit.</p> <p>7.1.3. Kontrollon cilësinë bazë të produkteve bujqësore të ofruara në bazë të standardeve të përcaktuara.</p> <p>7.1.4. Eliminon mangësitë bazë në prodhimin e produkteve bimore dhe shtazore dhe merr masa për rritjen e cilësisë së produkteve.</p> <p>7.1.5. Kryen kontrollin bazë të cilësisë së ujit në varësi të burimit të ujit dhe destinacionit të përdorimit.</p> <p>7.1.6. Rregullon defektet e mundshme bazë për të siguruar cilësinë e produkteve në përputhje me llojet dhe metodat e prodhimit.</p>

	përkatës	<p>7.1.7. Kryen kampionimin e produktit për të përmbushur kërkesat për cilësinë e produktit dhe/ose për të marrë vërtetime apo certifikata.</p> <p>7.1.8. Ndjek trajtime për zbatimin e standardeve, tendencave, teknikave dhe teknologjive të reja dhe procedurave të brendshme në prodhimin bujqësor.</p> <p>7.1.9. Vlerëson punën e tij/saj dhe punën e bashkëpunëtorëve të tij/saj duke pasur parasysh specifikat e punës dhe karakteristikat e personit të punësuar (sipas fazës së jetës, aftësive fizike, etj.).</p>
8. Mbrojtja në vendin e punës dhe mbrojtja e mjedisit	8.1. Zbatimi i procedurave dhe masave për sigurinë dhe shëndetin në punë	<p>8.1.1. Zbaton rregulloret, masat dhe procedurat që rregullojnë shëndetin dhe sigurinë në punë dhe mbrojtjen nga zjarri, si dhe rregulloret përkatëse statutores dhe të brendshme për menaxhimin e emergjencave.</p> <p>8.1.2. Identifikon rreziqet gjatë punës dhe zvogëlon nivelin e rrezikshmërisë për lëndime në punë dhe sëmundje profesionale.</p> <p>8.1.3. Përdor saktë dhe mirëmban siç duhet pajisjet e punës dhe pajisjet mbrojtëse personale për të mbrojtur shëndetin dhe sigurinë në punë.</p> <p>8.1.4. Përdor kimikate të rrezikshme dhe potencialisht të rrezikshme në përputhje me udhëzimet për përdoruesit me qëllim ruajtjen e sigurisë dhe shëndetit në punë.</p> <p>8.1.5. Jep ndihmën e parë në rast aksidenti duke ndjekur procedurat përkatëse.</p> <p>8.1.6. Identifikon dhe informon bashkëpunëtorët për rreziqet e mundshme (duke vendosur shenjat e rrezikut) në mjedisin e punës dhe gjatë përdorimit të agjentëve kimikë, pajisjeve, veglave, mjeteve dhe makinerive (duke pasur parasysh rrezikshmërinë për grupe të veçanta (gratë shtatzëna, nënat, të moshuarit, personat me rrezik për shëndetin).</p> <p>8.1.7. Realizon/ kontrollon zbatimin e masave higjieno-sanitaro-teknike të sigurisë në punë, para, gjatë dhe pas kryerjes së punëve dhe përdorimit të agjentëve kimikë.</p> <p>8.1.8. Identifikon dhe raporton në lidhje me mosfunksionimin e veglave dhe pajisjeve të punës tek personi përgjegjës.</p> <p>8.1.9. Mban pastër dhe në rregull vendin e punës deri në përfundimin dhe marrjen në dorëzim të punimeve të kryera.</p>
	8.2. Zbatimi i procedurave dhe masave për mbrojtjen e mjedisit	<p>8.2.1. Zbaton masat, rregullat dhe standardet për mbrojtjen e mjedisit.</p> <p>8.2.2. Identifikon dhe analizon faktorët që ndikojnë në ndotjen e mjedisit.</p> <p>8.2.3. Asgjeson, ruan dhe seleksionon materialet e përpunuara, agjentët kimikë, kufomat e kafshëve etj. në atë mënyrë që nuk rrezikon mjedisin.</p> <p>8.2.4. Organizon/mbledh, përzgjedh, ruan, depoziton dhe trajton mbetjet nga procesi i punës në përputhje me rregulloret mjedisore.</p> <p>8.2.5. Kontrollon efektet e mundshme të dëmshme që mund të ketë mbi mjedisin puna e tij/saj (përdorimi i kimikateve të rrezikshme ose potencialisht të rrezikshme, pajisjeve bujqësore, makinerive dhe veglave).</p> <p>8.2.6. Kryen veprimtari bujqësore dhe blegtorale duke përdorur energji dhe materiale në përputhje me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm dhe të mbrojtjes së mjedisit.</p>